

№ 18/1964.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l s e s framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag om fornminnen.

Den 26 mars innevarande år antog Landstinget en landskapslag om fornminnen. Medelst brev av den 26 juni har Republikens President sedermera meddelat, att Landstingets nämnda beslut skall förfalla. Republikens Presidents brev är av följande lydelse:

"Till Ålands landskapsstyrelse.

Ålands landsting har den 26 mars 1964 fattat beslut om antagande av landskapslag om fornminnen.

Vid föredragning i statsrådet i dag har Jag, efter att hava införd rat Högsta domstolens utlåtande i ärendet, över vilket även Ålandsdelegationen avgivit sitt yttrande, funnit att landstinget enligt 13 § 1 mom. 10 punkten självstyrelselagen för Åland tillkommer lagstiftningsbehörighet på fornminnesvårdens område med de begränsningar 11 § 2 mom. 12 punkten samma lag angiver. I sistsagda lagrum hänföres till rikets lagstiftningsbehörighet stiftande av allmän lag eller utfärdande av förordning, då ärendet rör det legala skyddet för fasta fornlämningar, statens befogenhet att inlösa sådana fornfynd, som icke av landskapet förvärfvas eller behållas, samt de stadganden, som avse skifte av jord, varå fast fornlämning finnes. Då riket förbehållits rätten till lagstiftning om det legala skyddet för fasta fornlämningar, innebär detta skyldighet för landstinget att i sin fornminnesvårdslagstiftning anordna enahanda skydd för dylika fornlämningar som i motsvarande rikslagstiftning. I övrigt tillkommer landstinget däremot rätt till lagstiftning även beträffande fasta fornlämningar. De i förevarande landstingsbeslut ingående stadgandena om skydd för fasta fornlämningar och om skifte av jord, varå fast fornlämning finnes, äro i sak överensstämmande med motsvarande stadganden i den uti riket gällande lagen den 17 juni 1963 om fornminnen och i landstingsbeslutet har även beaktats statens befogenhet att inlösa fornfynd, som landskapet icke förvärvar eller behåller. I beslutet ingår jämväl stadganden rörande rättegångsväsendet och åligganden för statens myndigheter, i vilka ämnen lagstiftningsrätten är uteslutande förbehållen rikets lagstiftande organ, samt till privaträtten hörande stadganden av rikslagstiftningsnatur. Också dessa stadganden överensstämma i sak med motsvarande stadganden i förenämnda rikslag. Därför hava de liksom ovan tidigare omnämnda stadganden av rikslagstiftningsnatur med stöd av 14 § 4 mom. självstyrelselagen kunnat upptagas i landstingsbeslutet. Enligt 13 § 1 mom. 11 punkten självstyrelselagen äger landstinget rätt att utfärda de i beslutet ingående bestämmelserna om bötesstraff och vite och beslutets

stadganden om expropriation underligga jämlikt 1 punkten samma moment landstingets lagstiftningsbefogenhet.

Enligt 3 § landstingsbeslutet skulle tillsynen över fredning av fasta fornlämningar, som avses i landskapslagen, utövas av landskapsstyrelsen med biträde av landskapsarkeologen. Då emellertid landstingsbeslutet upptager jämväl den del av fornminnesvårdslagstiftningen, som angår det legala skyddet för fasta fornlämningar, och jämlikt 19 § 1 mom. 10 punkten självstyrelselagen de administrativa uppgifter, vilka föranledas av ärenden, som hänförts till rikets lagstiftningsbehörighet, kvarstå under rikets allmänna förvaltning, är landstingsbeslutets ifrågavarande stadgande i strid med sagda stadgande i självstyrelselagen.

I 25 § 2 mom. landstingsbeslutet stadgas såsom påföljd för däri angivna förseelser förverkande av rätt på grund av fornfynd. Då det här är fråga om en påföljd för brott, varom endast riket enligt 11 § 2 mom. 13 punkten självstyrelselagen äger stadga, och bestämmelsen avviker från rikets lag så till vida, att sagda påföljd enligt landstingsbeslutet skulle drabba den, som från landskapet bortför fornföremål, medan i 25 § 2 mom. rikets lag om fornminnen förutsättning för förverkande är fornföremålets bortförande från landet, har landstinget även på denna punkt överskridit sin lagstiftningsbehörighet.

Enligt 27 § landstingsbeslutet skulle landskapslagen om fornminnen träda i kraft den 1 januari 1965. För närvarande är förvaltningen av fornminnesvården å Åland reglerad medelst den 4 september 1936 given förordning om den förvaltning, som avser fredande och bevarande av forntida minnesmärken på Åland. Denna förordning har givits med stöd av 18 § lagen den 6 maj 1920 om självstyrelse för Åland, vilket lagrum motsvaras av 20 § nugällande självstyrelselag. Det granskning underkastade landstingsbeslutet innebär ändring av nämnda förordning. Enligt 20 § 2 mom. självstyrelselagen har landstinget rätt att inom gränserna för sin lagstiftningsbehörighet antaga landskapslag, som innebär ändring av dylik förordning. Sådan landskapslag må dock ej träda i kraft, innan förordningen ändrats eller upphävts. Jämlikt 3 mom. sagda 20 § skall ändringen eller upphävandet av förordningen ske inom ett år, räknat från den tidpunkt, då det framgått, att Republikens President icke begagnat sig av sin rätt att låta landskapslagen förfalla. Då sagda tid om ett år icke hinner förflyta innan den 1 januari 1965, har landstinget lagligen icke kunnat bestämma, att beslutet skall träda i kraft sagda dag, varför landstinget jämväl på denna punkt överskridit sin lagstiftningsbehörighet.

På grund av det ovan anförda har Jag med stöd av 14 § 2 mom. självstyrelselagen beslutat förordna att förevarande landskapslag skall förfalla; vilket Landskapsstyrelsen härmed till kännedom meddelas.

Nådendal, i Statsrådet den 26 juni 1964.

R e p u b l i k e n s P r e s i d e n t

Urho Kekkonen

Sigill

Justitieminister Olavi Merimaa."

Med anledning härav har landskapsstyrelsen beslutat förelägga Landstinget ett nytt förslag till landskapslag i ämnet, vari de stadganden, som föranlett att Landstingets tidigare beslut förföll, föreslås ändrade. Då övriga i förslaget ingående stadganden upptagits helt överensstämmande med Landstingets beslut, hänvisas beträffande motiveringen till dem till landskapsstyrelsens framställning № 5/1964 och till i samband med Landstingets behandling av detta ärende tillkomna handlingar (lagutsk.bet. № 4/1964 och st.utsk.bet. № 9/1964)!

3 §. I framställning № 5/1964 framhöll landskapsstyrelsen, att förbehållet i 11 § 2 mom. 12 punkten självstyrelselagen om det legala skyddet för fasta fornlämningar borde anses vara uppfyllt med att detta skydd omfattade samma föremål och innefattade samma straffhot som i riket. Yttermera beaktades rikets myndigheters intresse genom stadgandet i förslagets 11 §, vilket innebar, att landskapsstyrelsen icke hade möjlighet att mot riksmyndigheternas ställningstagande medgiva rubbning av sådan fornlämning. Landskapsstyrelsens tolkning stöddes på den omständigheten, att begränsningen till det legala skyddet synes innebära, att skyddsåtgärder, som i förvaltningsväg ytterligare anses erforderliga för att ändamålsenligt skydda dessa fornlämningar, falla utanför det lagstiftningsområde, som blivit förbehållet rikslagstiftningen.

Republikens President har emellertid icke omfattat denna tolkning utan anser, att jämväl av det legala skyddet följer förvaltningsbefogenheter, vilka enligt 19 § självstyrelselagen tillkomma rikets förvaltningsmyndigheter. Under sådana omständigheter bör 3 § kompletteras med ett förbehåll härom.

25 § 2 mom. Enligt 13 § 1 mom. 11 punkten självstyrelselagen får bötesstraff bestämmas i landskapslag också för sådan handling, som icke enligt rikslagstiftningen är straffbelagd. Det föreligger sålunda icke hinder för att sanktionera förbudet mot bortförande av fornföremål från landskapet med bötesstraff. Däremot anser Republikens President, att

upphittares förverkande av rätt till belöning är en sådan påföljd, som icke enligt ovannämnda stadgande i självstyrelselagen kan införas i landskapslag på ett sätt, som avviker från motsvarande stadgande i rikets lag. Då förlust av rätten till belöning enligt landskapsstyrelsens uppfattning bör kvarstå som påföljd i samma utsträckning som i riket, har stadgandet omformats på detta sätt.

27 §. Den nya landskapslagen innefattar i många avseenden ändring av stadgandena i överenskommelseförordningen av år 1936 (6/36). Denna förordning måste förty ändras inom ett års tid från den dag, då Landstingets beslut om antagande av landskapslagen föredrages för Republikens President. Enligt Republikens Presidents ovan intagna brev kan i landskapslag icke stadgas om landskapslagens ikraftträdande vid en tidpunkt, som inträffar därförinnan. Däremot torde det vara möjligt att bestämma om lagens ikraftträdande vid en tidpunkt, som är beroende av överenskommelseförordningens ikraftträdande. Vid valet mellan dessa möjligheter har landskapsstyrelsen stannat för, att ett framskjutande av tidpunkten för ikraftträdandet till den 1 juli 1966 är det lämpligaste.

Med hänvisning till det ovan anförda får landskapsstyrelsen vördsamt förelägga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g
om fornminnen.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 kap.

Om fasta fornlämningar.

1 §.

Fasta fornlämningar äro fredade såsom minnen av Ålands tidigare bebyggelse och historia.

Utan tillstånd, som meddelats med stöd av denna lag, må fast fornlämning icke utgrävas, överhöljas, ändras, skadas, borttagas eller på annat sätt rubbas.

2 §.

Fasta fornlämningar äro:

- 1) jord- och stenhögar, rösen, stenringar och andra stenläggningar och stensättningar, som fordom uppförts av människor;
- 2) gravar och gravfält från hednatid, även utan synligt märke ovan jord;
- 3) stenar och klippytor, på vilka från forna tider finnas inskrifter, bilder eller andra ristningar eller målningar, sliprännor eller

andra slip eller huggspår eller offergropar;

4) offerkällor, offerträd, offerstenar och andra kultplatser samt forntida tingsplatser;

5) bostadslämningar samt bo- och arbetsplatser från forna tider ävensom bildningar, vilka uppkommit vid användning av dylika bostäder eller platser;

6) forntida övergivna borgar, borgbackar, befästningar, fästen, vallar och vallgravar samt rester av dem ruiner av kyrkor, kapell, kloster och andra märkliga byggnader samt forntida gravplatser, vilka icke finnas på begravningsplats, som vårdas av församling;

7) stenar, kors och vårdar, vilka fordom rests till minne av någon person eller händelse eller i religiöst syfte, samt andra dylika minnesmärken;

8) lämningar av forntida anmärkningsvärda färdvägar, vägmärken och broar samt vårdkas- och andra dylika anläggningar; samt

9) fasta naturföremål, till vilka anknyta sig åldriga seder, sägner eller betydande historiska minnen.

3 §.

De administrativa uppgifter, vilka föranledas av det legala skyddet för fasta fornlämningar, handhavas av de myndigheter, på vilka detta ankommer enligt rikets lagstiftning.

I övrigt äger landskapsstyrelsen med biträde av landskapsarkeologen tillse, att fredningen av fasta fornlämningar iakttages.

4 §.

Till fast fornlämning hör sådant jordområde, som erfordras för att fornlämningen skall kunna bevaras samt för att med hänsyn till fornlämningens art och betydelse nödvändigt utrymme beredes däromkring.

Område, varom i 1 mom. är stadgat, benämnes i denna lag skyddsområde.

5 §.

Har fast fornlämning jämte skyddsområde fastställts vid lantmäteriförrättning eller exproprierats, skola därvid fastställda gränser gälla.

Hava fornlämnings gränser icke fastställts på sätt i 1 mom. är sagt och överenskomma icke landskapsstyrelsen och markens ägare därom skriftligen, ankommer det på länsstyrelsen att på ansökan av landskapsstyrelsen eller markens ägare fastställa gränserna. Ansökningen bör åtföljas av förslag till gränser för fornlämningen, utredning om äganderätten till den fastighet, inom vilken fornlämningen finnes, utdrag ur jordregistret samt tillförlitlig karta eller kartskiss, som visar var fornlämningen finnes. Angående ansökan bör markens ägare höras, om ansökningen gjorts av landskapsstyrelsen, och landskapsstyrelsen om ansök-

ningen gjorts av markens ägare.

Hava fornlämnings gränser icke fastställt på sätt i denna paragraf är sagt, anses gränserna löpa så, att skyddsområdet blir två meter brett, räknat från fornlämningens synliga ytterkanter.

6 §.

Finnes fast fornlämning på o råde, där lantmåteriförrättning är anhängig, skall fornlämningen jämte skyddsområdet utmärkas på karta och antecknas i jordregistret.

Överenskomma sakägarna därom, skall fornlämning jämte skyddsområde vid lantmåteriförrättning avskiljas till delägarnas samfällda område.

7 §.

Välår skyddsområde, vars gränser bestämts genom överenskommelse eller fastställt enligt 5 § 2 mom. betydande olägenhet vid nyttjandet av fastighet eller del därav inom område, vars användning icke tidigare varit på motsvarande sätt inskränkt, äger vederbörande rätt till ersättning därför av landskapets medel.

Träffas ej överenskommelse rörande i 1 mom. avsedd ersättning, skall talan därom anhängiggöras vid domstolen på den ort, där skyddsområdet är beläget, inom ett år från det skyddsområdets gränser blivit lagligen fastställda, vid äventyr att rätten till ersättning förverkas.

Utgör fastighet, inom vars område skyddsområdet är beläget, pant för fordran eller rätt att uppbära viss återkommande avkomst i penningar eller varor, skall ersättning, varom i denna paragraf är stadgat, nedsättas hos överexekutor och fördelas på sätt om köpeskilling för utmätt egendom är föreskrivet. Innehavare av panträtt äger samma rätt till nedsatt ersättningsbelopp som till fastigheten. Nedsättande må dock ej ske, om innehavarens av panträtten samtycke till att ersättningen icke nedsättes föreligger eller om den förmån som skall ersättas är ringa eller av annan sådan orsak, olägenheten ej bör anses hava nämnvärt minskat säkerhetens värde.

8 §.

Landskapsstyrelsen skall vid behov meddela särskilda föreskrifter för bevarande av fast fornlämnings värde. Sådana föreskrifter må utsträckas till att omfatta även område ytterom skyddsområde, såframt icke områdets ägare eller annan därigenom åsamkas betydande olägenhet.

Landskapsstyrelsens beslut skall anslås på kommunens anslagstavla, såsom angående offentliga kungörelser är stadgat, samt på lämplig plats i närheten av fornlämningen, då så befinnes nödigt. Avskrift av beslutet skall översändas till polismyndigheten på orten.

9 §.

Landskapet äger, då allmänt behov det kräver, rätt att på sätt om expropriation av fast egendom för allmänt behov är stadgat, expropriera fast fornlämning jämte skyddsområde eller del därav.

10 §.

Landskapsstyrelsen äger rätt att undersöka fast fornlämning, utmärka dess gränser med pålar, inhägnad eller andra märken eller angiva dem med på platsen upprest tavla, så ock iståndsätta fornlämning och på därtill hörande mark utföra röjning och vidtaga annan för fornlämningens skydd och vård nödig åtgärd. Landskapsstyrelsen må även på villkor, som den bestämmer, meddela tillstånd åt annan att undersöka fornlämning samt med mottagarens samtycke tillsvida överlåta den lokala vården av fornlämningen åt kommun, församling eller samfund.

Är det av särskilda skäl nödvändigt, må landskapsstyrelsen omhändertaga fornlämning eller del därav att uppställas och vårdas på annan plats. Vad nu är sagt äger tillämpning även på fornlämning eller del därav, som är inmurad i eller eljest förenad med byggnad eller annat byggverk.

Har någon lidit skada genom åtgärd, som i 1 eller 2 mom. avses, äger han rätt till skälig ersättning därför av landskapets medel.

11 §.

Förorsakar fast fornlämning oskäligt stor olägenhet i förhållande till dess betydelse, må landskapsstyrelsen på ansökan, som bör åtföljas av noggrann beskrivning över fornlämningen, efter att hava hört arkeologiska kommissionen meddela tillstånd att rubba fornlämningen på sätt, som eljest enligt 1 § 2 mom. är förbjudet. I tillståndet må nödigbefunna villkor intagas.

Har i 1 mom. nämnd ansökan gjord av annan än markägaren, bör denne höras i saken.

Landskapsstyrelsens beslut, varigenom tillstånd beviljas till rubbande av fornlämningen, skall underställas undervisningsministeriet för fastställelse, såvitt beslutet står i strid med arkeologiska kommissionens utlåtande.

Om tillstånd att rubba fornlämning vid förverkligande av allmänt arbetsföretag stadgas i 13 §.

12 §.

Har i 11 § 1 mom. avsedd ansökan gällt fast fornlämning, som förut varit okänd och varav synliga tecken icke funnits ovan jord, och har ansökningen förkastats oaktat fornlämningen vållar sökanden betydande olägenhet, äger denne rätt till skälig ersättning därför av landskapets

medel, såvitt den förkastade ansökningen gjorts inom två år från det fornlämningen påträffades!

Talan rörande i 1 mom. nämnd ersättning skall, ifall överenskommelse ej träffats om ersätthningen, anhängiggöras vid domstol på den ort, där fornlämningen är belägen, inom ett år från det sökanden erhöill kännedom om, att i 11 § 1 mom. nämnd ansökan blivit förkastad medelst beslut, som vunnit laga kraft, vid äventyr att rätten till ersättning förverkas.

Utgör fastighet, inom vars område fornlämningen är belägen, pant för fordran eller rätt att uppbära viss återkommande avkomst i penningar eller varor, skall vad i 7 § 3 mom. är stadgat angående nedläggande och fördelning av ersättningen äga motsvarande tillämpning.

13 §.

Vid planering av byggande av allmän väg, kanal eller flygfält, reglering av vattendrag eller annat dylikt allmänt arbetsföretag eller planläggning bör utredning i god tid införskaffas därom, huruvida fast fornlämning kan komma att beröras av företaget eller planläggningen. Om så är fallet, skall anmälan därom ofördröjligen göras till landskapsstyrelsen för rådplägning i saken. Vid rådplägningen skall jordägaren och arkeologiska kommissionen höras.

Uppnås ej vid ovan i 1 mom. avsedd rådplägning enighet, skall landskapsstyrelsen underställa ärendet statsrådet för avgörande.

14 §.

Anträffas under grävning eller annat arbete fast fornlämning, som ej förut varit känd, skall arbetet till den del det rör fornlämningen omedelbart avbrytas och den som leder arbetet ofördröjligen bringa saken till landskapsstyrelsens kännedom för nödiga åtgärder. Är arbetet sådant, som avses i 13 §, skall i ärendet förfaras såsom i sagda paragraf är sagt.

15 §.

Berör förverkligande av allmänt eller större enskilt arbetsföretag fast fornlämning på sådant sätt, att därav föranledes särskild undersökning av denna eller särskilda åtgärder för dess bevarande, bör företagaren ersätta kostnaderna härför eller deltaga i dem, såvitt detta icke med beaktande av omständigheterna skall anses oskäligt.

2 kap.

Om lösa fornföremål.

16 §.

Den som hittar mynt, vapen, redskap, prydnadsföremål, kärl, fort-skaffningsmedel eller annat sådant föremål, vars ägare icke är känd

och som kan antagas vara minst hundra år gammalt, bör ofördröjligen tillställa landskapsstyrelsen föremålet såsom sådant, utan att rengöra det och med bifogande av noggranna uppgifter om platsen för fyndet och omständigheterna därvid. Kan det befaras, att föremålet skadas vid förflyttning eller kan föremålet annars ej utan svårighet tillställas landskapsstyrelsen, skall denna dock ofördröjligen underättas om fyndet och därvid tillika lämnas förenämnda uppgifter.

Påträffas föremålet i kärr eller djupt i jorden eller finnas på fyndplatsen tecken, som tyda på fast fornlämning, såsom boplats eller gravfält, må fyndplatsen icke vidare bearbetas, förrän landskapsstyrelsen, till vilken anmälan om fyndet omedelbart bör göras, efter att vid behov hava undersökt platsen lämnat föreskrifter i saken.

Vad i 1 eller 2 mom. är sagt om föremål gäller även del av föremål.

17 §.

Landskapsstyrelsen äger rätt att inlösa i 16 § avsett fornföremål till Ålands museum. Fornföremål, som icke inlöses eller behålles skall erbjudas staten till inlösen, såsom därom är stadgat. Inlöses icke föremålet, skall det återställas till upphittaren, som får behålla föremålet.

Inlöses i 1 mom. avsett föremål, skall upphittaren därför erhålla skälig ersättning, som fastställes av landskapsstyrelsen med beaktande av föremålets art. Är föremålet av ädelmetall, skall ersättningen motsvara minst föremålets metallvärde, förhöjt med tjugofem procent.

I känd fast fornlämning påträffat fornföremål, som har samband med fornlämningen, tillfaller utan lösen landskapet.

Landskapsstyrelsen må, om den finner skäl därtill föreligga, åt upphittare erlagga särskild hittelön.

18 §.

Landskapsstyrelsen äger rätt att undersöka eller att på villkor, som den fastställer, meddela annan tillstånd att undersöka plats, där fornfynd gjorts, även om där icke finnes fast fornlämning.

Har någon lidit skada av undersökning, som nämnes i 1 mom., skall honom av landskapets medel givas skälig ersättning därför.

Landskapsstyrelsen må vid behov vid vite förbjuda vidtagande av åtgärder, vilka äventyra undersökningen på ovan i 1 mom. avsett område.

19 §.

I kyrka eller annan offentlig byggnad befintligt eller till sådan byggnad hörande löst föremål, med vilket minnen av forntida bruk eller konstförfarenhet äro förknippade och som icke tillhör någon enskild person, såsom gammal tavla, skulptur eller annat konstverk, klenod, va-

-10-

pensköld, skrud, rustning, fana, vapen, fattigbössa eller annat sådant föremål, må icke förstöras eller överlåtas, förrän anmälan därom gjorts till landskapsstyrelsen och denna behandlat saken. Landskapsstyrelsen äger rätt att låta avteckna och avbilda föremålet, så ock, då avsikten är att förstöra föremålet eller att överlåta det åt annan, inlösa detsamma till Ålands museum.

3 kap.

Om fartygsfynd.

20 §.

I havet eller i vattendrag anträffat vrak av fartyg eller annan farkost, som kan antagas vara minst hundra år gammalt, eller del av sådant vrak är fredat. Angående vrak och del därav är i tillämpliga delar gällande, vad om fast fornlämning är stadgat.

Föremål, vilka anträffas i vrak, som avses i 1 mom. eller uppenbart härstamma från sådant, tillfalla utan lösen landskapet. Om dem gäller i övrigt i tillämpliga delar, vad om lösa fornföremål är stadgat.

Den som finner i denna paragraf avsett vrak eller föremål skall utan dröjsmål därom anmäla till landskapsstyrelsen.

4 kap.

Särskilda stadganden.

21 §.

Skall i 10 § 1 eller 2 mom., 16 § 2 mom. eller 18 § 1 mom. avsedd åtgärd företagas, skall tidpunkten därför i god tid bevisligen underkänd postadress eller på annat sätt meddelas markens eller byggnadsverkets ägare samt, om egendomen icke är i ägarens besittning, även dess innehavare.

22 §.

Avskrift av beslut, som avses i 5 § 2 mom. skall ofördröjligen sändas till landskapsstyrelsen och polismyndigheten på orten.

23 §.

I 11 § 1 mom. avsedd ansökan samt i 13 § 1 mom. 14 §, 16 § 2 mom. och 19 § 1 mom. nämnda anmälningar skola behandlas i brådskande ordning. Undersökning och åtgärd, om vilka stadgats i 15 §, böra även skyndsamt företagas.

24 §.

Anmälan, varom stadgats i 13 § 1 mom., 14 §, 16 § eller 20 § 3 mom., må göras samt i 16 § 1 mom. avsett föremål lämnas även till polismyndighet, som ofördröjligen skall befordra dem till landskapsstyrelsen.

25 §.

Den, som utan tillstånd företager i 1 § 2 mom. nämnd åtgärd eller

-11-

överträder med stöd av 8 § 1 mom. utfärdade föreskrifter eller i 14 §, 16 § 2 mom., 19 § 1 mom., eller 20 § ingående stadganden eller som från landskapet bortför i 16 § 1 mom. avsett föremål, vilket enligt denna lag hade bort tillställas landskapsstyrelsen, straffes med böter, såvitt icke strängare straff skall ådömas honom med stöd av annan lag.

Den som underlåter att tillställa vederbörande myndighet i 16 § 1 mom. avsett föremål eller att därom göra föreskriven anmälan, straffes på sätt i 1 mom. är stadgat och have förverkat sin rätt på grund av fyndet. Lag samma vare, därest någon eljest undandöljer, överlåter, förvärvvar eller från landet bortför föremål av sagda slag, som enligt denna lag hade bort tillställas landskapsstyrelsen eller skadar eller ändrar detta.

26 §.

Närmare föreskrifter angående verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

27 §.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1966.

Genom lagen upphäves förordningen den 2 april 1883 angående forntida minnesmärkens fredande och bevarande, med undantag av förordningens 8 §.

Mariehamn, den 2 september 1964.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Hugo Johansson
Hugo Johansson

Lagberedningssekreterare

Rolf Sundman
Rolf Sundman.